

Skeggjastaðir, Jökuldalur Múlaþing

Úttektarskýrsla minjavarðar

Þuríður Elísa Harðardóttir
2023

Minjastofnun
Íslands

The Cultural
Heritage Agency
of Iceland

Höfundur
Þuríður Elísa Harðardóttir

Ljósmyndir
Þuríður Elísa Harðardóttir

Ljósmynd á forsíðu
Horft upp til suðausturs

© 2023
Minjastofnun Íslands

Öll réttindi áskilin

Minjastofnun Ísland
Suðurgata 39
101 Reykjavík
Iceland
(354) 570 13 00

postur@minjastofnun.is
www.minjastofnun.is

Efnisyfirlit

1.	Aðdragandi vettvangsferðar.....	4
2.	Niðurstöður	4
3.	Heimildaskrá	5

Grunnupplýsingar

Verkefnanúmer Minjastofnunar Íslands:
2958

Tilgangur úttektar:
Námu- og bakkaframkvæmdir

Staðsetning:
Í landi Skeggjastaða, Jökuldal

GPS:
694553.6,546209.9

Dagsetning vettvangsferðar:
26.05.2023

1. Aðdragandi vettvangsferðar

Minjastofnun Íslands barst ofangreint svæði til umsagnar. Þar sem ekki liggur fyrir skráning fornleifa, húsa og mannvirkja innan svæðisins kynnti minjavörður sér fyrirbyggjandi svæði til að leggja mat á það hvort kalla þyrfti eftir frekari gögnum. Óheimilt er að veita leyfi til framkvæmda eða afgreiða aðal- eða deiliskipulag án undanfarandi skráningar fornleifa, húsa og mannvirkja sbr. 16. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012.

Námusvæði E160 er ofan við klappaholt og er svæðið grýtt. Stuttu frá námuveginum og námunni sjálfri er varða á stórum steini. Hún er greinileg á svæðinu og ætti ekki að vera í hættu vegna framkvæmda þar sem hún er utan við framkvæmdarsvæðið. Námusvæði E38 er í farvegi Jökulsár á Dal. Svæðið hefur tekið miklum breytingum. Bakkavarnir við útihús í landi Skeggjastaða eru gerðar til að hindra frekara rof á landinu þar hjá.

Mynd 1 – Úttektarsvæðið.

2. Niðurstöður

Engar þekktar menningarminjar eru innan svæðisins né benda heimildir til þess að minja sé að vænta innan þess. Rétt er að vekja athygli á 2. mgr. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 en þar segir: „Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskonnnun umsvifalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt

að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fram halda og með hvaða skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.“

3. Heimildaskrá

Adolf Friðriksson og Ragnar Edvardsson. (2001). *Fornleifakönnun vegna fyrirhugaðra virkjunar við Kárahnjúka*. Fornleifastofnun Íslands ses.

Ármann Halldórsson. (1975). *Sveitir og jarðir í Múlaþingi, I. bindi*. Búnaðarsamband Austurlands.

Landmælingar Íslands. *Loftmyndasafn*.
<https://www.lmi.is/is/vefsjar/korta-og-loftmyndasofn/loftmyndasafn>

Orri Vésteinsson og Sædís Gunnarsdóttir. (1999). *Menningarminjar í Jökuldals- og Hlíðarhreppi í Norður-Múlasýslu. Svæðisskráning*. Fornleifastofnun Íslands ses.

Rannveig Þórhallsdóttir. (2020). *Fornleifaskráning vegna lagningar ljósleiðara á Héraði, 2. áfangi. Jökulsárhlið og Jökuldalur*. Sagnabrunnur.

Skipulagsvefsjá Múlaþings.
<https://www.map.is/>

Túnakort Skeggjastaða. (1920). Reykjavík: Þjóðskjalasafn Íslands.

Örnefnaskrá Skeggjastaða. Skráð af Ara Gíslasyni. Örnefnastofnun Íslands.